

Smk

Oređownik Urzędowy

POWIATU PUCKIEGO

Załącznik

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. Poszczególne numery 0,30 złp.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednolamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złp. od wiersza.

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 56 Puck, środa, dnia 1 października 1924 r. Rok 38

Treść:

- 438. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1. 7. 1924 w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Kolei, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych o przeliczeniu kwot pieniężnych, wyrażonych w niektórych przepisach prawnych w rublach rosyjskich, markach niemieckich złotych reńskich i koronach austriacko-węgierskich i markach polskich. (Dz. Ust. nr. 82 poz. 785)
- 439. Rozporządzenie III Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16. 8. 1924 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11. 8. 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. (Dz. Ustaw nr. 82 poz. 790)
- 440. Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie wykopalisk i znalezisk przedhistorycznych.
- 441. Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 6. 9. 1924 r. w sprawie kursu podkowniczego w Toruniu.
- 442. Obwieszczenie dot. powołania do czynnej służby wojskowej rocznika poborowego 1903 jakoteż i rocznika pob. 1902 i 1901.
- 443. Odezwa Starosty w sprawie budowy portu i urządzeń portowych w Gdyni.
- 444. Obwieszczenie Starosty w sprawie załatwienia spraw mieszkaniowych.

438.

Rozporządzenie

Ministra Skarbu z dnia 1 sierpnia 1924 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Kolei, Robót Publicznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz Reform Rolnych, o przeliczeniu kwot pieniężnych, wyrażonych w niektórych przepisach prawnych w rublach rosyjskich, markach niemieckich, złotych reńskich i koronach austriacko-węgierskich i markach polskich.

Na zasadzie art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 351) zarządza się co następuje:

§ 1. Wyrażone w rublach rosyjskich, markach niemieckich oraz złotych reńskich i koronach austriacko-węgierskich kwoty pieniężne, wymienione w obowiązujących przepisach prawnych, o ile ich przeliczenie na marki polskie lub złote nie zostało już uregulowane — zastępuje się, gdy chodzi o ruble rosyjskie i złote reńskie austriacko-węgierskie podwójną, a gdy chodzi o marki niemieckie lub korony austriacko-węgierskie taką samą ilością złotych. Dotyczy to również kwot, przedstawiających jedynie ułamki jednostki monetarnej danej waluty.

Za przeliczenie w rozumieniu niniejszego paragrafu nie uważa się przeliczenia, opartego na podstawie rozporządzenia z 14 kwietnia 1917 r. dotyczącego waluty w General-Gubernatorstwie Warszawskim (Dz. rozp. G. G. W. Nr. 69, poz. 290), względnie ustawy z 29 kwietnia 1920 o zakazie dokonywania wypłat w walucie rublowej rosyjskiej i przeliczenia zobowiązań rublowych na marki polskie (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 216), — ustawy z 20 listopada 1919 o walucie w obrębie b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 492), ustawy z 15 stycznia 1920 r. w przedmiocie ustanowienia marki polskiej prawnym środkiem płatniczym na całym obszarze Rzeczypospolitej (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26), oraz tych rozporządzeń, które są tylko zastosowaniem przeliczenia, dokonanego na podstawie tych przepisów.

§ 2. Wyrażone w markach polskich kwoty pieniężne zawarte w przepisach ogłoszonych do dnia 31 grudnia 1919 r. włącznie, a dotąd nieprzeliczone na złote, — zastępuje się taką samą ilością złotych.

Jeżeli natomiast odnośny przepis został ogłoszony w latach 1920—1923, natenczas ilość złotych oznacza się, dzieląc liczbę marek polskich jak następuje:

- a) w przepisach z r. 1920 przez 100,
- b) „ „ 1921 „ 200;
- c) „ „ 1922 „ 500,
- d) „ „ 1923 „ 2000.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do postanowień karnych czy to materialnych, czy też proceduralnych karno-administracyjnych, skarbowych, porządkowych i dyscyplinarnych, jak również do postanowień z zakresu ubezpieczeń społecznych.

§ 4. Jeżeli kwota pieniężna, przewidziana w pewnym przepisie została zmieniona późniejszym przepisem szczególnym, należy za podstawę zastosowania przerachowania przyjąć kwotę ustanowioną w późniejszym przepisie i czas jego ogłoszenia.

Jeżeli przy przerachowaniu według powyższych przepisów wyniknie kwota złotych więcej niż o jednym miejscu dziesiątnym, a zarazem setne części złotego wynoszą 5 lub więcej, to zaokrągla się je wwyż do pełnej dziesiątej części złotego, w przeciwnym razie setne i dalsze części złotego opuszczają się. Natomiast, uwzględnia się je, jeżeli one są jedynym wynikiem przeliczenia.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: W. Grabski

Minister Spraw Wewnętrznych: Z. Hübner

Minister Spraw Wojskowych: Sikorski

Minister Sprawiedliwości: Wł. Wyganowski

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: Miklaszewski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: Janicki

Minister Przemysłu i Handlu: Józef Kiedroń

Minister Kolei: Tyszka

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych:

Jakimowicz

Minister Pracy i Opieki Społecznej: L. Darowski.

Minister Reform Rolnych: W. Koczyński

Powyzsze podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 25. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

439.

Rozporządzenie III Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1924 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

Na podstawie art. 77 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) zarządza się co następuje:

§ 1.

Do. art. 27 i 28.

Za zakład dobra publicznego w rozumieniu art. 27 uważać należy instytucje i urzędnictwo związku komunalnego z których założenia i celu wynika, iż nie mogą one przynosić zysków (szpital, ambulatorjum, przytułek i t. p.).

Przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 28 są zarówno przedsiębiorstwa o charakterze czysto-przemysłowym i handlowym, które powinny przynosić zyski, jak i przedsiębiorstwa o charakterze zakładów użyteczności publicznej, które mogą być prowadzone jako jednostki gospodarcze samodzielne i samowystarczalne, jednakowoż nie obliczone na zysk i nie traktowane jako komunalne źródła dochodów; do ostatnich przedsię-

biorstw zaliczają się np. zakłady wodociągowe, gazownie, elektrownie, tramwaje, rzeźnie i t. p.

§ 2.

Do art. 33.

Za pożyczki przeznaczone na czasowe zasilenie funduszy kasowych, uważa się pożyczki, podlegające zwrotowi w tym roku budżetowym, w którym zostały zaciągnięte, oraz pożyczki, zaciągane na okres niedłuższy, aniżeli sześć miesięcy.

§ 3.

Do art. 35, ustęp 2.

Ustalenie przez Skarb Państwa kwoty rocznej dotacji odpowiadającej dwu piątym częściom zapotrzebowania, następuje na podstawie budżetu po odliczeniu wydatków nadzwyczajnych i tych wydatków, które mogą, być pokryte dochodami z własnego majątku, dochodami z opłat i dopłat, oraz dochodami, opartymi na tytułach ustawowych i umawnych.

§ 4.

Do art. 36.

Władzą nadzorczą właściwą do działania w myśl ustawy w stosunku do gmin wiejskich ziem Spisza i Orawy — aż do czasu powołania tamże do życia samorządu powiatowego jest starosta powiatu spisko-orawskiego.

§ 5.

Do art. 39.

Uchwały gmin wiejskich i niewydzielonych gmin miejskich z wyjątkiem wszystkich gmin miejskich w b. dzielnicy pruskiej i małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców, dotyczące przekroczenia przez gminy wiejskie normy 40%, względnie 60%, przez niewydzielone zaś gminy miejskie 70% najwyższego obciążenia gruntów na podstawie ustępu 2-go art. 14-go ustawy z dnia 15 czerwieca 1923 r. (Dz. U. P. P. Nr. 65, poz. 505), a podlegające zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych, działającego w porozumieniu z Ministrem Skarbu, przesyłają te związki w ciągu dni 15-tu po ich powzięciu wydziałowi powiatowemu (staroście powiatu spisko-orawskiego). Wydział powiatowy (starosta) przedstawia te uchwały wraz ze swoim wnioskiem wydziałowi wojewódzkiemu — a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — wojewodzie (delegatowi Rządu w Wilnie), ten zaś przedkłada je łącznie ze swoim wnioskiem Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Uchwały wszystkich gmin miejskich, b. dzielnicy pruskiej, wszystkich małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000 mieszkańców, wszystkich wydzielonych gmin miejskich b. dzielnicy rosyjskiej wszystkich powiatowych i krajowych związków komunalnych, podlegające zatwierdzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych, przesyłają te związki w ciągu dni 15-tu po ich powzięciu wydziałowi wojewódzkiemu — a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — wojewodzie (delegatowi Rządu w Wilnie), który przedkłada uchwały wraz ze swoim wnioskiem Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Pod względem ilości egzemplarzy uchwał, przedstawionych do zatwierdzenia władzy nadzorczej, jak również pod względem trybu i terminu przedkładania uchwał do wiadomości wydziałowi wojewódzkiemu — a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — wojewodzie (delegatowi Rządu w Wilnie), względnie Ministrowi Spraw Wewnętrznych, stosują się odpowiednio przepisy § 1-go rozporządzenia II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 317) z tem wszakże, że działający jako władza nadzorcza:

- a) wydział powiatowy (starosta powiatu spisko-orawskiego) winien do uchwał, przedkładanych do wiadomości wydziałowi wojewódzkiemu, — a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — wojewodzie (delegatowi Rządu w Wilnie) dołączyć w trzech egzemplarzach odpis decyzji, którą zatwierdził odnośną uchwałę; 2 egzemplarze odpisu winny być następnie przesłane Ministrowi Spraw Wewnętrznych.
- b) wydział wojewódzki, a do czasu wprowadzenia w życie samorządu wojewódzkiego — wojewoda (delegat Rządu w Wilnie), winien do uchwał, przedkładanych do wiadomości Ministrowi Spraw Wewnętrznych, dołączyć w dwóch egzemplarzach odpis decyzji, którą zatwierdził odnośną uchwałę.

Do uchwał podlegających zatwierdzeniu władzy nadzorczej winny być dołączone w jednym egzemplarzu następujące materiały finansowe:

- 1) preliminarz budżetowy,
- 2) sprawozdanie z wykonania budżetu za rok poprzedni,
- 3) sprawozdanie rachunkowo-kasowe za ubiegłe kwartały roku bieżącego wraz z wykazaniem zaległości danin komunalnych,
- 4) wykaz długów komunalnych,
- 5) wykaz majątku komunalnego.

O ile materiały wymienione pod 1—5 zostały już uprzednio przedstawione, należy powołać się na datę i liczbę ich przedłożenia.

W sprawach dotyczących zaciągnięcia pożyczek i objęcia poręki winny być oprócz wyżej wskazanych przedłożone jeszcze w jednym egzemplarzu następujące materiały:

- 1) przybliżony kosztorys robót, o ile pożyczka ma być zaciągnięta na podjęcie robót,
- 2) określenie rodzaju i formy pożyczki (krótkoterminowa, wekslowa i t. p.),
- 3) sposób oprocentowania i plan amortyzacji pożyczki.

Uchwały w przedmiocie wprowadzenia podatku od kopalń (art. 5) i podatku na cele inwestycyjne (art. 21) winny być poparte:

- 1) obliczeniem przewidywanych wpływów, uzasadniającem wysokość stawki podakowej.
- 2) przybliżonym kosztorysem zamierzonych robót inwestycyjnych.

Jeśli uchwała nie jest poparta wyżej wskazanymi danymi, lub jeśli uchwała wymaga do-

datkowych wyjaśnień, obowiązana jest władza nadzorcza zwrócić ją zainteresowanemu związkowi komunalnemu do uzupełnienia najdalej w ciągu tygodnia po nadejściu. o ile władza nadzorcza przedłożonych już materiałów nie uzna za wystarczające do zatwierdzenia przedstawionej uchwały.

Dzień otrzymania uchwały przez władzę nadzorczą nie wlicza się do biegu czasokresu siedmiodniowego, względnie trzydziestodniowego.

W razie odmowy zatwierdzenia obowiązana jest władza nadzorcza zakomunikować powody odmowy i podać w orzeczeniu pouczenie o środkach prawnych.

§ 6.

Do art. 44 ustęp 1 b).

Zarządy związków komunalnych, jako też władze państwowe, obowiązane są podawać żądane od nich podstawy opodatkowania bezpłatnie.

§ 7.

Do art. 47 zdanie 2-gie.

W ogłoszeniach uchwał o poborze danin komunalnych winna być wskazana data i liczba decyzji władzy nadzorczej o zatwierdzeniu tych uchwał.

§ 8.

Do art. 48.

W b. dzielnicy rosyjskiej i austriackiej służy płatnikowi przeciwko wymiarowi samoistnych danin komunalnych prawo wniesienia odwołania w ciągu dni 14-tu do władz nadzorczych za pośrednictwem władzy, która dokonała wymiaru. Dzień nadania na pocztę, lub telegraf uważa się za dzień wniesienia odwołania.

Władzami powołanymi do rozstrzygnięcia odwołań i decydującymi ostatecznie są:

- a) w stosunku do gmin wiejskich (w b. dzielnicy rosyjskiej także gromad) i gmin miejskich, niewydzielonych z powiatowych związków komunalnych, oraz do małopolskich gmin miejskich liczących poniżej 15.000 mieszkańców według ostatniego spisu ludności, — wydziały powiatowe, w stosunku zaś do gmin wiejskich ziem Spisza i Orawy — aż do czasu powołania tamże do życia samorządu powiatowego — starosta powiatu spisko-orawskiego;
- b) w stosunku do gmin miejskich, wydzielonych z powiatowych związków komunalnych, z wyjątkiem m. st. Warszawy, oraz w stosunku do małopolskich gmin miejskich, liczących powyżej 15.000-mieszkańców, tudzież w stosunku do wydziałów powiatowych — wojewodowie (delegat Rządu w Wilnie), a to po myśli rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 kwietnia 1924 (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 390). po wprowadzeniu zaś w życie samorządu wojewódzkiego — wydziały wojewódzkie;
- c) w stosunku do gminy m. st. Warszawy — Minister Spraw Wewnętrznych.

Do art. 61-

O ileby gminy miejskie, lub powiatowe związki komunalne zalegały z uiszczeniem należnych krajowemu związkowi komunalnemu zaliczek miesięcznych, względnie krajowych podatków bezpośrednich, może wydział krajowy dokonać we właściwych kasach skarbowych zajęcia wpływów podatkowych, przypadających odnośnym związkom komunalnym, a to do wysokości zaległości.

W wypadkach przewidzianych w ustępie 2-im art. 61 uprawnionym jest wydział krajowy wysyłać delegatów, których zadaniem jest zbadać, jakie dochody podatkowe ma zapewnione związek komunalny, ile z tytułu tych danin wpłynęło faktycznie do kasy komunalnej i czy przekazane zaliczki stanowią, względnie stanowiły, jedną dziesiątą część tych wpływów. O ile delegat stwierdzi nieściśle spełnienie obowiązku uiszczenia zaliczek przez odnośny związek komunalny, to koszty podróży służbowej delegata obciążają tenże związek.

Niezależnie od powyższego ma wydział krajowy prawo żądania od związków komunalnych przedkładania pisemnych sprawozdań wyjaśniających powyższe dane.

O ile wpłacone przez poszczególne związki komunalne zaliczki pokrywają przed upływem półrocza budżetowego przypadający na to półrocze udział tych związków w krajowych podatkach bezpośrednich, to obowiązek uiszczenia zaliczek przez te związki komunalne powstaje na nowo w pierwszym miesiącu następnego półrocza budżetowego.

§ 10.

Do art. 70.

Projekty Preliminarzy budżetowych związków komunalnych winny być przed ich uchwaleniem wyłożone w lokalu biura związku komunalnego na przeciąg dni siedmiu do publicznej wiadomości; po upływie dni czternastu od dnia wyłożenia winny być projekty preliminarzy wniesione pod obrady reprezentacji związków komunalnych.

Ustala się następujące terminy wyłożenia i uchwalenia projektów preliminarzy budżetowych, oraz przedłożenie preliminarzy władzy nadzorczej:

1) dla gmin wiejskich, gmin miejskich, niewydzielonych z powiatowych związków komunalnych w b. dzielnicy rosyjskiej i pruskiej, oraz dla gmin miejskich poniżej 15 000 mieszkańców w b. dzielnicy austriackiej — terminu wyłożenia: 1 września — 15 września, uchwalenia: 15 września — 15 października, przedłożenia przed 1-go listopada.

2) dla gmin miejskich, wydzielonych z powiatowych związków komunalnych w b. dzielnicy rosyjskiej i pruskiej, oraz dla gmin miejskich powyżej 15 000 mieszkańców w b. dzielnicy austriackiej — o ile gminy te we wszystkich dzielnicach liczą poniżej 100 000 mieszkańców — termin wyłożenia: 1 września — 15 września, uchwalenia: 15 września — 1 listopada, przedłożenia: przed 15 listopada.

3) dla gmin miejskich, liczących powyżej 100 000 mieszkańców — termin wyłożenia: 1-go września — 15 września, uchwalenia: 15 września — 15 listopada, przedłożenia: przed 1 grudnia.

4) dla powiatowych związków komunalnych — termin wyłożenia: 15 września — 1 października, uchwalenia: 1 października — 1 listopada, przedłożenia: przed 15 listopada.

5) dla krajowych związków komunalnych w byłej dzielnicy pruskiej i dla wojewódzkich związków komunalnych — termin wyłożenia: 15 września — 1 października, uchwalenia: 1 października — 15 listopada, przedłożenia: przed 1 grudnia.

O wyłożeniu projektów preliminarzy budżetowych do publicznej wiadomości należy zawiadomić interes. członków związków komunalnych przez publiczne ogłoszenie w sposób w danym związku praktykowany; krajowe związki komunalne w b. dzielnicy pruskiej umieszczają to ogłoszenie w dziennikach urzędowych odnośnych województw.

Zarzuty zainteresowanych członków związku komunalnego, zgłoszone w okresie wyłożenia projektów preliminarzy do publicznej wiadomości, winny być rozpatrzone przy uchwalaniu preliminarzy; nieuwzględnione zarzuty winny związki komunalne przedstawić władzy nadzorczej wraz z uchwalonemi preliminarzami.

§ 11.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: Z. Hübner

Minister Skarbu: W. Grabski.

Powyższe podaje do ogólnej wiadomości, gminom do przestrzegania.

Puck, dnia 25. 9. 1924 r.

Przew. Wydz. Pow. Lipski.

440.

Obwieszczenie Wojewody w sprawie wykopalisk i znalezisk przedhistorycznych

Mimo częstych ośłoszeń w pismach codziennych, aby w myśl Ustawy „o ochronie zabytków“ donoszono Państwowemu Urzędowi Konserwatorskiemu w Poznaniu, którego czynności urzędowe obejmują również obszar Województwa Pomorskiego, o dokonanych znaleziskach i wykopaliskach przedhistorycznych, nikła zaledwie ilość takich zawiadomień dochodzi wprost do wyżej wymienionego urzędu.

Wobec powyższego stanu rzeczy wzywam wszystkich Panów Starostów, aby zwrócili ludności na to uwagę, że ustawa „o ochronie zabytków“ Dziennik Ustaw nr. 14 z dnia 6. 3. 1922 r.

1) wymaga, aby donoszono niezwłocznie o każdym znalezisku Państwowemu Urzędowi Konserwatorskiemu (Dział Przedhistoryczny) w Poznaniu (Prof. Dr. Z. Zakrzewski),

- 2) wzbrania wszelkich prywatnych poszukiwań, czy to na własnym, czy na cudzym terenie.

Toruń, dnia 29 sierpnia 1924 r.

Wojewoda:

wz. (—) Jan Stonawski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania. Wzywam wszystkie podległe mi urzędy, aby o każdym znalezisku natychmiast zawiadomiły Starostwo.

Puck, dnia 23. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

441.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 6. 9. 1924 r. w sprawie kursu podkowniczego w Toruniu.

Następny kurs podkowniczy w Toruniu rozpocznie się dnia 1 października 1924 r.

Od kandydatów chcących brać udział w kursie tym wymaga się ukończenia 19 roku życia i przedłożenia świadectwa czeladnika kowalskiego. Kurs trwa 3 miesiące, a nauka jest bezpłatna. Koszty utrzymania podczas brania udziału w kursie ponosi kandydat osobiście.

Zgłoszenia na kurs przedkładać należy na ręce technicznego kierownika szkoły podkowniczej p. R. Dąbrowskiego w Toruniu, ulica Prosta 30.

Za Wojewodę: (—) Ziegert.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 24. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

442.

Obwieszczenie dot. powołania do czynnej służby wojskowej rocznika poborowego 1903, jakoteż i rocznika pob. 1902 i 1901.

Na zasadzie rozkazu M. S. Wojsk. Szt. Gen. Oddział I liczba 10500/O. d. e. b./24 donosi mi Powiatowa Komenda Uzupelnień w Kościerzynie, pismem z dnia 19 września 1924 r., że w czasie od dnia 1. 10. do 7. 10. br. odbędzie się wcielenie popisowych rocznika poborowego 1903 jakoteż i rocznika poborowego 1902 i 1901 co do osób które jeszcze podlegają wcieleniu celem odbycia obowiązkowej służby wojskowej w wojsku stałym.

Popisowi odjadą wprost z domu do wyznaczonych oddziałów.

Pan Burmistrz w Pucku jak i pp. Sołtysi i Przel. obsz. dw. zechcą o powyższem powiadomić interesowane osoby oraz otrzymane z P. K. U. zbiorowo dla popisowych karty powołania i bilety kredytowe natychmiast wręczyć adresatom za pokwitowaniem.

Puck, dnia 22. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

443.

Odezwa Starosty w sprawie budowy portu i urządzeń portowych w Gdyni.

W dniu 4-go lipca 1924 r. pan Minister Przemysłu i Handlu podpisał umowę z Konsorcjum Francusko-Polskiem o budowę portu w Gdyni. Do Konsorcjum tego wchodzi z strony francuskiej znane firmy: „Societe de Construction des Batignelles“, „Schneider & Co.“ i „Cosiete Anonyme Hersent“, ze strony zaś polskiej — Polski Bank Przemysłowy, inż. Wł. Rummel i inż. T. Nosowicz. Skład Konsorcjum daje zupełną gwarancję sumiennego i umiejętnego wywiązania się z przyjętych na siebie zobowiązań.

Konsorcjum występuje w budowie portu nie jako koncesjonariusz, lecz jako zwykły przedsiębiorca, a więc już od pierwszej chwili wybudowania jakichkolwiek bądź urządzeń portowych Skarb Państwa staje się ich wyłącznym i bezpośrednim właścicielem i ma wolną rękę w ich eksploatacji.

Zawarta umowa obejmuje wykonanie następujących robót:

1. Kanał wejściowy do awanportu o głębokości 11 metrów.

2. Awanport o powierzchni wodnej około 150 hektarów, z basenem w awanporcie 8 mtr. głębokim, posiadającym 1060 m. b. nabrzeży o głębokości przy podstawie 8 metr., i pirsem dla statków pasażerskich, posiadającym 400 m. b. nabrzeży 8-metrowych i 300 m. b. nabrzeży 10-metrowych.

3. Basen wewnętrzny, wybagrowany w ładzie, o powierzchni wodnej 43,6 ha, posiadający głębokość 10 metr. i 1500 m. b. nabrzeży tejże głębokości przy podstawie.

Ogółem więc port Gdynia będzie miał około 190—200 ha powierzchni wodnej i 4230 m. b. nabrzeży o głębokości od 8 do 10 metrów, do czego jeszcze dochodzi 176 metr. istniejącego obecnie tak zwanego łamacza fal, który również za pomocą nieznacznych robót może być zmieniiony na przystań, co da razem 4436 m. b. nabrzeży.

W tych rozmiarach port Gdynia będzie mógł dać miejsce przy nabrzeżach jednocześnie 25—30 dużym statkom i zapewni możliwość rocznego obrotu towarowego około 2,5 milionów ton, co mniejwięcej odpowiada obecnej zdolności przeładunkowej portu gdańskiego. Jednakowoż pod względem technicznym Gdynia będzie znacznie przewyższać Gdańsk, gdyż w Gdyni statki o wielkiem zanurzeniu będą mogły stawać bezpośrednio przy samej ścianie nabrzeża, zaś w Gdańsku, z powodu małej głębokości przy istniejących tam przestarzałych nabrzeżach, nie przekraczającej 4 metr., statki muszą stawać w pewnej odległości od nabrzeży, co znacznie utrudnia ładowanie i wyładowanie. Pozatem Gdynia będzie miała głębsze i znacznie dogodniejsze wejście z morza, niż Gdańsk.

W przyszłości Gdynia łatwo może być rozbudowana w miarę potrzeby i jej zdolność przeładunkowa powiększona do 6—7 milionów ton rocznego obrotu.

Na zasadzie zawartej umowy budowa portu powinna być rozpoczęta nie później niż za miesiąc po podpisaniu umowy i całkowicie ukończona do dnia 31 grudnia 1930 roku. W roku 1925 przedsiębiorca obowiązany jest ukończyć i oddać M-stwu Przemysłu i Handlu w stanie gotowym do eksploatacji nie mniej 200 m. b. nabrzeży, zaś w roku 1926 — 600 m. b. nabrzeży wraz z terenami przy nich.

Celem uniknięcia konieczności obciążenia budżetu państwowego w okresie senacyjnym, spłata należnego przedsiębiorcy wynagrodzenia za budowę portu rozpocznie się dopiero w roku 1927 i będzie rozłożona na 8 lat w ten sposób, że ostatnia rata wypłacona będzie w roku 1934. Ogólny koszt zakontraktowanych robót łącznie z opłatą udzielanego przez przedsiębiorcę kredytu wyniesie około 35 000 000 złotych.

Zawarta umowa nie obejmuje uposażenia portu, a więc portowej sieci kolejowej, magazynów, składów, elewatorów, chłodni i urządzeń mechanicznych. Urządzenia te będą stanowiły przedmiot dalszych prac, muszą jednakowoż być wykonywane stopniowo z takim wyrachowaniem, aby z chwilą ukończenia właściwych robót portowych port był zaopatrzony w najniezbędniejsze urządzenia, konieczne do jego eksploatacji. Z przyznanego przez Radę Ministrów na budowę portu ogólnego kredytu 50 000 000 złotych, po potrąceniu przypadających na roboty hedrotechniczne 35 milj. zł zostaje na uposażenie portu 15 000 000 złotych. Suma ta nie wystarczylaby na uposażenie całego portu i we wszystkie nowoczesne urządzenia portowe, co też i nie przewiduje, gdyż kosztem Skarbu Państwa mają być wykonane urządzenia tylko najniezbędniejsze, w przewidywaniu, że inicjatywa prywatna, dla której tu będzie otwarte szerokie pole działania, nie omieszkła ulokować w tych urządzeniach, wysoce rentownych, swych kapitałów.

Na ostatnią okoliczność powinna być zwrócona baczna uwaga, ponieważ bowiem Gdynia będzie stanowiła jedyne wrota na długi morskie będące w całkowitem naszym posiadaniu, jest sprawą pierwszorzędnej wagi, aby inwestycje w porcie robione były przez kapitały polskie, lub przynajmniej, aby kapitały polskie w tej dziedzinie dominowały, bez czego, jak również w pierwszej mierze bez posiadania polskiej floty handlowej, realizowany obecnie przez budowę portu nasz dostęp do morza nie byłby kompletnym i nie postawiłby naszego handlu morskiego na własne nogi. Aby więc wcielić to w życie, wskazana jest jaknajszersza propaganda idei tworzenia floty handlowej pod polską banderą, polskich zakładów okrętowych w porcie, polskich składów warrantowych i polskich domów spedycyjnych. Jest to wielkie dzieło, któremu nie podolał sam Rząd bez współdziałania całego społeczeństwa.

Przedewszystkiem społeczeństwo powiatu tutejszego winno jaknajdobitniej wykazać, że rozumie doniosłość sprawy i zająć się energicznie nie tylko propagandą, lecz lokowaniem kapitałów w tworzeniu polskiej floty handlowej i technicznych urządzeniach portowych w Gdyni.

Powiat Pucki powinien zająć w tej sprawie zaszczytne miejsce, aby być przykładem dla innych powiatów i zapisać się chlubnie w historii.

Zywię nadzieję, iż obywatelstwo powiatu tut. w pełnej mierze zrozumienia tej sprawy dołoży wszelkich sił i popierać będzie Rząd nad doskonaleniem budowy portu w Gdyni tak materialnie w miarę posiadanych środków jak i moralnie w miarę posiadania czasu i kwalifikacji do tej lub innej funkcji. W warunkach takich Rząd, nawet nie bardzo zamożny, mając pełne poparcie ze strony społeczeństwa, zdobędzie się łatwo na rozwój akcji budowy portu wzmacniający potęgę gospodarczą, materialną i militarną.

Puck, dnia 23. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

444.

Obwieszczenie Starosty w sprawie załatwiania spraw mieszkaniowych.

Stwierdziłem, że niektórym pp. Wójtom nie jest jasna podstawa prawna przy załatwianiu spraw mieszkaniowych. Wyjaśniam wobec tego, że utworzone swego czasu przez Wydział Powiatowy mieszkaniowe urzędy rozjemcze przestały istnieć z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia z dnia 11. 4. 1924 r. (Dz. Ustaw nr. 39 poz. 406 r. 1924) Na mocy ustawy tej urzędować mogą li tylko urzędy rozjemcze, powstałe na podstawie art. 14 teje ustawy. W gminach gdzie nie utworzono urzędu rozjemczego, muszą interesowani oddać sprawę do Sądu. Dawniejsze mieszkaniowe urzędy rozjemcze nie istnieją więcej, nie mogą więc traktować spraw mieszkaniowych.

Puck, dnia 17. 9. 1924 r.

Starosta: Lipski.

Adwokat i notariusz
Dr. Czarnecki Stefan
 przeniósł swą kancelarię
 z Grudziądza do Wejherowa
 ul. Sobieskiego 18

Ogłoszenie w sprawie wydzierżawienia polowania gminnego w Starzynie.

Wydzierżawienie polowania gminnego w Starzynie odbędzie się w **czwartek, dn. 30 października 1924 r. o godz. 2 po południu** w lokalu p. Bizewskiej w Starzynie.

Warunki dzierżawy polowania leżą 14 dni przed terminem licytacyjnym w biurze sołectwa do publicznego wglądu interesowanych, a w dniu licytacji będą ogłoszone.

Starzyno, dnia 22 września 1924 r.

K r z y ż o n, sołtys.